

## Boşanma sonucunda eşler arası mal paylaşımına ilişkin tapu işlemlerinde harç uygulaması hk.

|                   |                                            |
|-------------------|--------------------------------------------|
| <b>Belge türü</b> | Özelge                                     |
| <b>Kanun</b>      | HARÇLAR KANUNU                             |
| <b>Özelge no</b>  | B.07.1.GİB.4.06.17.02-HÇ:4.ST-2010-115-503 |
| <b>Tarih</b>      | 23.07.2010                                 |

**T.C.**

**GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI**

**ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI**

**(Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü)**

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.17.02-HÇ:4.ST-2010-115-503 23/07/2010

Konu : Tapu harcı

İlgide kayıtlı dilekçenizde, ... Mahkemesinin kararı ile müvekkilinizin eşine ait bazı taşınmazların boşanma karşılığı maddi tazminat olarak müvekkiliniz adına tesciline hükmedildiğinden bahisle, bu taşınmazlar için tapuda yapılacak tescil işlemleri sırasında harç ödenip ödenmeyeceği hususunda görüş talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 492 sayılı Harçlar Kanununun 57 inci maddesinde, tapu ve kadastro işlemlerinden bu kanuna bağlı (4) sayılı tarifede yazılı olanların tapu ve kadastro harçlarına tabi olacağı belirtilmiştir.

Söz konusu tarifenin "I-Tapu işlemleri" başlıklı bölümünün;

- 13/c bendinde, (a) fıkrası dışında kalan her nevi cins ve kayıt tashiinde (her bir işlem için) 55,00 TL harç,

- 20/a fıkrasında ise, gayrimenkullerin ivaz karşılığında veya ölünceye kadar bakma akdine dayanarak yahut trampa hükümlerine göre devir ve iktisabında, gayrimenkulün beyan edilen devir ve iktisap bedelinden az olmamak üzere emlak vergisi değeri üzerinden (cebri icra ve şüyuun izalesi hallerinde satış bedeli, istimlaklerde takdir edilen bedel üzerinden) devir eden ve devir alan için ayrı ayrı binde 16,5 oranında harç,

alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 01/01/2002 tarihinde yürürlüğe giren 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 202 nci maddesinde, eşler arasında edinilmiş mallara katılma rejiminin uygulanmasının esas olduğu belirtilmiş, evlenmeden önce veya sonra, malvarlığının paylaşımı konusunda yazılı seçimlik mal rejimlerinden birini sözleşme yaparak seçmemiş olan eşlerin kanunen tabi oldukları sistemin "yasal mal rejimi" olacağı hüküm altına alınmıştır.

4721 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce evlenme akdi gerçekleşen eşlerden birisinin mal edinimi 01.01.2002 tarihinden sonra ise, edinilen taşınmaz mallar üzerinde diğer eş  $\frac{1}{2}$  oranında hak sahibi olacaktır. Aksi durumda eşlerden birisinin mal edinimi 01.01.2002 tarihinden önce gerçekleşmiş ise, bu durumda eşler arasındaki mal rejimi, mal ayrılığı rejimi olacaktır.

Bu açıklamalar çerçevesinde, boşanma sonucu paylaşılan gayrimenkullerin, boşanan kişilerce bu gayrimenkulleri ilk iktisap ettikleri tarihe bakılarak bir ayrıma tabi tutulması gerekecektir. Bu ayırım sonucunda, ... adına kayıtlı mesken, 01.01.2002 tarihinden önce edinilmiş ise, bu gayrimenkulün paylaşımı boşanma karşılığı bir ivaz sayılacağı için ... a devredilen  $\frac{1}{2}$  hisse için 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı tarifenin 20/a maddesine göre harç aranılması gerekecektir. Gayrimenkul 01.01.2002 tarihinden sonra edinilmiş ise, 4721 sayılı Kanununa göre yasal mal rejimi gereğince edinilen malların paylaşımı söz konusu olacağından bunun bir ivaz sayılmaması gerekir. Dolayısıyla diğer eşe devredilen  $\frac{1}{2}$  hisse için aynı tarifenin 13/c maddesine göre harç aranılması gerekecektir.

Yukarıda yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, gayrimenkullerin ilk iktisap tarihi önem arz etmektedir. Ancak dilekçe ve eklerinden söz konusu gayrimenkullerin hangi tarihlerde iktisap edildiği bilgisine ulaşılamamaktadır.

Bu nedenle, ... Mahkemesinin kararı ile ... adına kayıtlı söz konusu gayrimenkuller boşanma tazminatı karşılığı olarak eşi ... a verilmiş olduğundan, ilk iktisap tarihinin 01/01/2002 tarihi öncesinde olması durumunda 492 sayılı Kanuna bağlı (4) sayılı tarifenin "I- Tapu işlemleri" başlıklı bölümün 20/a bendi uyarınca, aksi halde aynı bölümün 13/c bendi uyarınca harç aranılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Grup Müdürü V.

(\*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(\*\*) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(\*\*\*) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026